

GRAHAM JOYCE

LIMITELE MAGIEI

Traducere de CRISTIAN SAVU

Graham Joyce (n. 1954) este un autor britanic foarte apreciat, onorat cu numeroase premii și distincții pentru romanele și nuvelele sale. A copilărit într-un mic sat din afara orașului Coventry. După ce a absolvit colegiul Bishop Lonsdale în 1977 și Universitatea Leicester în 1980, a lucrat ca *youth officer* pentru *National Association of Youth Clubs* până în 1988. Și-a dat demisia și s-a mutat în insulele grecești Lesbos și Creta pentru a scrie primul roman, *Dreamside*. După succesul deosebit de care s-a bucurat romanul, în 1991, Joyce s-a întors în Marea Britanie pentru a urma o carieră de scriitor cu normă întreagă.

În prezent, Graham Joyce locuiește în Leicester cu soția și cei doi copii ai săi. Predă un curs de creație la Nottingham Trent University.

Prolog

Dacă aş putea să-ţi povestesc toate acestea într-o singură relatare, atunci poate ai putea crede totul, chiar şi cea mai stranie dintre părţi. Chiar şi acea parte despre ceea ce am găsit în tufişuri. Dacă aş putea developea această poveste într-un singur film, sau să o decojesc precum un măr, așa cum ar face-o Mammy cu briceagul ei, într-o singură coajă continuă, cu strălucirea sucului pe lamă, atunci s-ar putea să înghiţi fără obiecție.

Dar Mammy spunea mereu că am pierdut arta Ascultării. Spunea că trăim într-o eră în care toată lumea flecărește și nimeni nu ia aminte, iar asta, spunea ea, nu e un timp bun în care să trăiești.

Și pe măsură ce eu îți ofer povestea mea nefărămițată, precum coaja mărului, aceasta atârână de o singură fibră la fiecare răsucire a cuțitului. Când ajungi să cunoști natura naratorului acestei povești, s-ar putea să ai un motiv bun să te îndoiești de amândouă. S-ar putea să pui la îndoială echilibrul minții mele și s-ar putea să-mi condamni poziția. Și s-ar putea să începi să te îndoiești.

Poate că am fost odată și nebună. Pentru un scurt timp. Poate că asta este adevărul. Și asta, într-o eră în care nu mai avem răbdarea să ascultăm, ceea ce te poate face să cedezi, să renunți la mine, să-ți întorci spatele. O tânără femeie are atât de puțin interes de oferit, până la urmă. O femeie tânără cu un temperament instabil cu atât mai puțin.

Ceea ce i-au făcut lui Mammy au încercat să-mi facă și mie. Au eliberat câinii. Iar când vine vorba de a povesti cum a fost făcut, cer doar atât: când îndoiala îți încrețește sprânceana,

când incomprehensibilitatea îți întunecă vederea, când dezgustul se așează precum ceața groasă pe buzele tale, atunci gândește-te cum noi, câțiva ne-am ținut gurile pentru atâta timp. Cum am sugrumat adevărul. Cum am ars în inimile noastre decât să ne asumăm riscul de a spune. Iar când te simți cel mai departe de mine, atunci, la acel moment, să ascuți cu atenție. Nu gândurile tale, care te vor induce în eroare, nu inima ta, care va minți, ci vocea din spatele vocii, și încrede-te în poveste, nu în povestitor.

1

Mammy își lipea urechea de persoana umflată și rozalie a lui Gwen și toată lumea din cameră trebuia să tacă. Aceasta era Gwen desigur, gata să plesnească precum un fruct, și Mammy de asemenea, bine-nțeleș, și prietena lui Gwen, Clarrie, care stătea cu brațele încrucișate și cu o țigară între buze, și un muc de scrum care atârna deasupra patului, și eu. Și cu toții ascultam.

„Ar fi mai ușor dacă mi-ai spune Mammy“, zise Gwen, dar Mammy flutura un braț prin aer, liniște, și își lipi urechea mai aproape de locul pe care mi-l arătase imediat la nord-nord-vest de buricul lui Gwen.

Mammy își îndreptă spatele și se îndepărtă de Gwen. „Nu-mi dau seama.“

„Știu că poți!“ protesta Gwen, plimbându-și mâinile roase de la frecat peste propria ei burtă masivă. „M-ai fi privit în ochi. Așa că acum știu.“

„Știe destul de bine“, croncăni Clarrie fără să-și scoată țigara din gură, și apoi un tuset scurt făcu ca scrumul să rateze cu puțin patul. „Bătrâna Mammy Cullen știe.“

Mammy știa într-adevăr, dar nu lăsa să se vadă. „Să vedem ce ne dă natura și să ne bucurăm“, spunea ea întotdeauna.

Dar Gwen nu se mulțumea cu asta. „Oh Mammy, dacă aș ști doar, aș putea să mă relaxez și cu asta odată aflată nu înseamna că l-aș iubi mai puțin orice-ar fi.“

Gwen avea patru băieți scandalagii, bătauși, roșii în obraji și își dorea cu disperare o fetiță care să pună cât de cât în echilibru situația de acasă. Mammy asculta și de obicei avea

dreptate, dar nu era infailibilă, așa că nu-i plăce să spună niciodată.

În sfârșit, Clarrie își scoase țigara din gură. Cu o mișcare de maestru a stins partea aprinsă a țigării între arătător și degetul mare și a pus mukul în buzunarul șorțului. „Lasă și fata să dea o ascultare“, a spus.

Mâna mi-a zburat în sus, așa cum făcea întotdeauna în astfel de momente, spre cele trei agrafe de fier ce îmi fixau părul la tâmplă. Gwen a strâmbat gura către mine precum un pește, continuu. Mammy a strâmbat din nas și m-a direcționat spre movila umflată a lui Gwen. Mi-am lipit urechea de acel loc și am ascultat cu atenție. Apoi m-am ridicat și, pentru că celelalte două se uitau concentrate la buzele mele, mi-am atins lobul urechii stângi.

„Crede că este fată și eu cred la fel“, a spus Mammy, iar Gwen a început să plângă în hohote.

„Dar n-a spus o vorbă!“, a protestat Clarrie.

Mammy era mai interesată în a o muștra pe Gwen. „Acum uită-te la tine, cu ochii umpluți în felul ăsta! Și ce o să faci dacă greșesc?“

„Tu nu greșești niciodată, Mammy, o spun cu toții! Îți mulțumesc, Mammy! Îți mulțumesc mult! Oh, aș putea să mor de fericire!“

„Să mori? Nu o să mori! Și *deseori* mă înșel. *Deseori*.“

„N-a spus nici măcar un nenorocit de cuvânt!“ s-a plâns din nou Clarrie aprinzându-și încă un Craven A și uitându-se la mine.

Nu, dar aveam propriul nostru fel de a vorbi, și în clipa în care mi-am atins lobul stâng m-am uitat la Mammy pentru un răspuns, pentru că știam că amândouă auzisem probleme. Mammy și-a frecat degetele unele de altele, o singură dată, pentru a confirma dificultatea pe care eu o sesizasem într-o clipă. Atât. Probleme. O, Doamne, probleme pentru toată lumea, și o să stau calmă acum, Fern, stau calmă.

Dar Gwen a avut dreptate că se va relaxa imediat și la o jumătate de oră după ce Mammy s-a pronunțat, mica fetiță se îndrepta milimetru cu milimetru spre lumea de afară. Dar unde cu toții ne doream să o vedem boxând aerul cu piciorușele ei mici și rozalii, ceva nu era în regulă. Copilul avea cordonul ombilical în jurul gâtului precum un ștreang, și îți puteai da

seama că era lipsit de oxigen. Mammy și-a strecurat degetele rapid între gât și cordon și cu rapiditate a eliberat-o, dar niciun răspuns.

„E țeapănă“, i-am zis lui Mammy într-o șoaptă, nedorindu-mi ca Gwen să audă.

Dar Clarrie a simțit ceva și s-a strecurat să vadă. Luându-și țigara dintre buze, a bolborosit: „Dar e așa albastră!“

„Albastră?“ a spus Gwen.

„Dă-te la o parte și închide-ți gura“, i-a spus Mammy răspicat lui Clarrie. Copilul ieșise cu totul acum, dar fără vlagă. Mammy i-a smucit picioarele cu putere. Apoi le-a plesnit. „Biberono, mi-a spus, dar blând. Am scormonit în geanta lui Mammy și am găsit forma fină a tubului de cauciuc și i-am încredințat-o.

„Totul e bine? Spune-mi că e totul bine, Mammy“, spunea Gwen, așa că m-am ocupat de sângerarea ei cu niște tampoane, mai mult ca să îi distrag atenția, pentru ca Mammy să facă tot ceea ce era posibil. Mammy a așezat copilul jos și i-a introdus tubul pe gât și a aspirat cu putere. A lovit într-o oală. Mammy a plesnit-o din nou, dar chestia albastră era încă țeapană. Fără viață. Nimic.

Nu se mai putea ascunde. Clarrie amuțise acum, iar Gwen era paralizată și am simțit fiorul fricii călătorind printre noi, și toate ne-am uitat spre Mammy. Dar Mammy părea să asculte cu atenție, și nu la copil, ci spre fereastră. Capul ei era ușor înclinat.

„O găleată de apă rece, Fern, cât de repede poți. Folosește butoiul de apă de ploaie. Rece.“

Nu era nevoie să mi se spună de două ori. M-am grăbit jos, am luat cel mai la îndemână bol și l-am umplut cu apă rece ca gheața de la tubul cu apa de ploaie de afară și am adus-o înapoi în cameră. Știam ce vroia Mammy, dar Clarrie a spus: „Nu se mai face asta. Poate face pneumonie.“

Mammy a ignorat-o pe Clarrie și a cufundat copilul în apa rece. L-a ținut dedesubt și l-a ridicat din nou. Apoi l-a cufundat din nou. „Sămânță de in, Clarrie, du-te și adu-mi, cât mai repede. Iar tu, Fern, praf de aur.“

Clarrie plecase deja după semințe, dar înainte ca eu să ies din cameră am auzit un tuset scurt, precum zgomotul apei ce

curge din pompă când o apeși. Copilul tușise. Scosese un mic icnet. „Nu zăbovi acum, Fern.“

Trebuia să mă duc în camera lui Gwen și să scormonesc după sămânță de muștar, pe care Mammy o numea praf de aur. Am adunat semințele într-un mușuroi și le-am pisat în bucătărie. Înainte ca eu să termin, Clarrie — care locuia în casa alăturată — se întoarse cu sămânța de in. I-am luat-o și am făcut cataplasma udă și apoi am dus-o înapoi sus în cameră.

Gwen avea copilul cu ea acum, înfășurat strâns într-un prosop. Mammy mi-a inspectat cataplasma, a luat copilul înapoi de la Gwen și a desfăcut prosopul. Și a uns cataplasma galbenă pe tot spatele copilului, apoi l-a înfășurat din nou în prosop, înainte de a-l înmâna înapoi mamei. „Nu va face pneumonie, a spus Mammy îngroșat, uitându-se fix la Clarrie.“

„Oh Mammy!“ spuse Gwen. „Este fetița pe care mi-am dorit-o. Va fi bine?“

Deși pericolul trecuse, Mammy nu ar fi spus niciodată că totul va fi bine pentru că îmi spusese că natura era imperfectă; dar era suficient de înțeleaptă să știe că trebuie să se poarte acum ca și cum totul așa va fi.

„Noteaz-o, mi-a spus Mammy. Notează ora și greutatea ei. Notează că Gwen a făcut o fetiță sănătoasă.“

Precizia lui Mammy în astfel de lucruri era propria ei concesie asupra birocrățiilor ce o exilaseră de la adevărata ei vocație. Deși nici ea însăși nu putea citi sau scrie, și declara că nu găsește niciun rost în această practică, era mândră că eu puteam. Era felul ei de a arăta celorlalte femei că și noi putem ține rapoarte dacă rapoarte trebuie să fie. Așa că mi-am scos caietul și am scris: *Către Gwen Harding, fiică, trei kilograme opt sute de grame, patru și șaisprezece minute p.m., 4 februarie 1966.* Și ca o notă în plus, am adăugat de la mine *copil de lună plină.*

Gwen era pierdută în rolul de proaspătă mamă. Prietena ei Clarrie era fericită din nou, de asemenea. A tras din proaspăta țigară fixată între dinții ei, producând un nou muc de scrum. „Se spune că mereu ai dreptate, Mammy. Și ai avut dreptate și cu fetița asta mică.“

Am avertizat-o pe Mammy, atunci când îmi atinsesem lobul stâng, că am auzit că este fată. Asta a făcut să îi confirme suficient cât să îi spună lui Gwen, iar eu eram mulțumită că

după zeci și zeci de astfel de lucruri devenisem aproape la fel de bună ca și Mammy, care m-a învățat să mă orientez nu după felul în care purtau sarcina, ci după bătăile inimii, pentru că cea a unei fete va bate mai încet decât cea a unui băiat și după un timp îi poți deosebi cu mult înainte de a te uita la ceea ce au între picioare. Deși nu știam ceea ce nu poți să știi niciodată, că în acest caz bătaia înceată a inimii era cauzată de un cu totul alt lucru. Dar ei — adică Gwen și Clarrie și tot restul lor — nu știau niciodată cum făceam pentru că pur și simplu era unul dintre acele lucruri pe care noi, cei puțini, îl țineam doar pentru noi.

Și în mare parte țineam lucrurile pentru noi. Motiv pentru care am fost așa surprinsă a doua zi.

Vântul sufla a furtună, vreme aspră de februarie, deși destul de bună pentru spălat, iar colțul unui cearșaf agățat s-a smucit spre mine, ca și cum m-ar mușca de picior, așa că am sărit înapoi la el și l-am pus la punct. Nu trebuie să le lași să-ți răspundă, cearșafurile astea neastâmpărate. Micul meu transmițător de radio Hitachi transmitea încet postul de radio pirat Radio Caroline din pragul ușii. Deși bateriile erau sacrificate doar ca să facă aparatul să funcționeze, îmi plăcea să ascult în timp ce munceam și cântam unde puteam. Nu că lui Mammy i-ar fi plăcut melodiile pop. Ba chiar deloc. Gunoi le zicea. Gunoi sau putregai.

Iar eu cântam atunci când am auzit un foșnet în spatele cearșafului de bumbac, și apoi o siluetă întunecată, și m-am oprit din cântat și am făcut un pas înapoi. Brusc mi-am dorit ca Mammy să fie acolo. Apoi cearșaful a fost smuls într-o parte pentru a dezvălui o figură, inexpresivă și totuși comică, sub un cap cu bucle ușor colorate arămiu. Era Arthur McCann, atât de înalt încât stătea strâmb în geaca lui neagră de piele, de motociclist. Blugii lui strâmți erau atât de albaștrii încât mă întrebam cum a reușit să-i facă așa.

Mi-am întors spatele la el și am continuat să întind rufe. „M-ai speriat. Tocmai eram pe cale să iau furcoiul de grădină.“

„Ști și tu de glumă, Fern. N-a fost cu rea intenție.“ Mi-l aminteam pe Arthur din școală. Ochii lui erau la fel de albaștrii ca și blugii săi, și îmi făcea cu ochiul cu gene delicate. Am verificat cele trei agrafe de fier ce îmi țineau părul pe spate,

iar de acolo mâna mea s-a dus până la gaura din cot a vestei mele. „O să ți-o iei dacă Mammy te găsește aici. O să se întoarcă din sat în orice clipă.“

Arthur a pășit din spatele cearsafului, iar acesta a fluturat în briza puternică. „Nu poți să te tot ascunzi în spatele lui Mammy Cullen, Fern. S-a mai apropiat câțiva centimetri. Puteam simți mirosul berii în vânt. „Tre' să dai o șansă unor oameni.“

Arthur era un dur din orașul vecin Hallaton. Un loc nebun. Sunt lucruri pe care a-ș putea să vi le spun despre satul acela. Aveam un cârlig de rufe din lemn între dinți. „Șansă? Ce șansă?“

M-am întins după frânghia de rufe știind că talia, șoldurile și fundul meu erau toate expuse pentru el. Deși eram cu spatele întors puteam să simt brațele lui imaginare tânjind să se oprească pe șoldurile mele. „Obrăznicătură“, mi-ar fi spus Mammy, dar m-am aplecat peste coșul meu de rufe, am scuturat un alt cearsaf și m-am întins din nou în timp ce Arthur îmi respira peste umăr. Am simțit momentul în care vroia să păsească mai aproape, așa că l-am blocat întorcându-mă. „Nu vreau un nebun din Hallaton. Oricum ai aproape aceeași vârstă ca și mine, Arthur. Eu vreau un bărbat mai în vârstă.“

„Pentru ce vrei un bărbat mai în vârstă? Eu sunt în floarea vârstei, chiar acolo.“

„Ai douăzeci și unu. Asta nu înseamnă floarea vârstei. Asta înseamnă un băiat. Eu vreau un bărbat care mă poate învăța lucruri.“ Știam ce va răspunde la asta, iar Mammy ar fi numit asta tachinare fără nicio îndoială.

„Aș putea să te învăț un lucru sau două.“ Arthur și-a scărpinat bărbia și a clipit din genele lui albe.

Mi-am lovit spatele de el din nou, reluând. Vreau să mă atingă? Îmi amintesc că mă gândeam. Vreau?

„Auci!“ făcu Arthur.

M-am întors repede să-l văd pe Arthur văicărind carnea de pe piciorul său, în apropierea feselor. În spatele său stătea Mammy Cullen cu bățul ei de cenușă ridicat, amenințându-l cu o altă lovitură. „Cine ți-a spus că poți să intri în grădina mea?“ a răcnit Mammy, fixându-l pe băiat cu ochiii ei argiloși-gri. „Cine ți-a spus că poți?“

„Noi doar vorbeam!“